

بسمه تعالی

دانشکده پرستاری بانک ملی ایران

کارآموزی پرستاری کودک سالم و پرستاری بیماری‌های کودکان

نام درس: کارآموزی پرستاری کودک سالم و پرستاری بیماری‌های کودکان	مدرسین: خانمها رحیمی، امینی، نجفی				
مقطع: کارشناسی	رشته تحصیلی: پرستاری	تعداد واحد: ۲ واحد	نوع واحد: کارآموزی	نیمسال: اول ۱۴۰۰-۱۴۰۱	دروس پیش نیاز: ندارد

هدف کلی دوره کارآموزی:

آشنایی دانشجویان با بیمارستان کودکان و پرستاری کودک سالم و پرستاری بیماری‌های کودک

ردیف	روزهای هفته	آموزش‌های اختصاصی	حیطه یادگیری	شیوه آموزش
۱	جلسه اول	خوشامدگویی به دانشجویان پرستاری - معرفی بیمارستان و بخش‌های آن، معرفی مسئولین بیمارستان - رسالت و چشم انداز بیمارستان کودکان - اهمیت کار تیمی و مراقبت خانواده محور در بیمارستان‌های کودکان - ویژگیها و خصوصیات پرستار کودکان - منشور حقوق گیرندگان خدمات - نکات لازم در خصوص رعایت پسماندهای بیمارستانی و مسائل کنترل عفونت (رعایت اصول حفاظت فردی، پیشگیری از آسیب‌های شغلی، کنترل عفونت، شستن صحیح دست‌ها و دفع صحیح زباله) - (آشنایی با فضای فیزیکی، تجهیزات و روتین مراکز نگهداری کودکان سالم، بخش‌های نوزادان و کودکان) - اهمیت رعایت اخلاق حرفه‌ای و تعهدات حرفه‌ای - راهنمای پوشش حرفه‌ای دانشگاه علوم پزشکی تهران	شناختی	سخنرانی پاورپوینت تهیه فیلم
۲	جلسه دوم	دستورالعمل شناسایی صحیح بیمار - دستورالعمل تزریقات ایمن و بهداشت دست - بیان سناریوهای خطاهای پزشکی و درمانی و اهمیت ایمنی گیرندگان خدمات و ایمنی پرستاران (پرستاران در صورت خطای درمانی، قربانی دوم خطا هستند) - داروهای با هشدار بالا - آموزش و برآوردن نیازهای ایمنی کودک (اطمینان از بالا بودن نرده‌های کنار تخت در هنگام استراحت کودک و ...)	شناختی و حرکتی	سخنرانی پاورپوینت مشاهده و انجام عملی توسط دانشجو

<p>چهره به چهره و سخنرانی استفاده از تصویر های رنگی انجام عملی توسط دانشجو در بخش ها</p>	<p>شناختی و حرکتی</p>	<p>نکات مهم در معاینه کودک - رنج نرمال ضربان قلب در کودکان بر اساس سن - اندازه های کاف فشارسنج در نوزادان و کودکان-مقادیر نرمال تنفس در نوزادان و کودکان- انواع درجه حرارت در کودکان- عوامل تاثیر گذار در واکنش های والدین نسبت به بیماری - توضیح در خصوص اقداماتی که نیاز به رضایت آگاهانه دارند</p> <p>بررسی نیازهای بهداشتی، جسمانی، روانی و اجتماعی کودک و به کارگیری تدابیر پرستاری جهت رفع نیازهای وی - معاینه و بررسی کودک با استفاده از منابع اطلاعاتی موجود (اخذ شرح حال، پرونده، نتایج آزمایشگاهی و پاراکلینیک و ...) - تحویل کودک بیمار در ابتدای شیفت و اخذ تاریخچه با رعایت اصول مشاهده، مصاحبه و ... با استفاده از فرم بررسی (مطابق پروتکل بیمارستان)- مشارکت در پذیرش، انتقال و ترخیص بیمار</p>	<p>جلسه سوم</p>	<p>۳</p>
<p>سخنرانی و ارائه پاورپوینت استفاده از مقاله پژوهشی و توضیح چهره به چهره مشارکت دانشجویان برای انجام کارهای خلاقانه و انعکاس آن در سایت دانشکده پرستاری بانک ملی</p>	<p>شناختی و عاطفی</p>	<p>برقراری ارتباط صحیح و حرفه ای با کودک و خانواده اش (مهارتهای ارتباط) - بازی درمانی و کاربرد آن در اختلالات رفتاری و هیجانی کودکان (استفاده از مقاله پژوهشی)- آشنایی آموزش کاربرد بازی با توجه به سن تکاملی کودک به خانواده (نکات لازم در خصوص تهیه اسباب بازی برای کودکان)- معرفی کتاب ۳۶۵ راه برای پرورش فرزندی فوق العاده - مراقبت معنوی در کودکان و نیاز های معنوی مادران</p>	<p>جلسه چهارم</p>	<p>۴</p>
<p>استفاده از فیلم های آموزشی تهیه شده در اداره سلامت نوزادان استفاده از پمفلت های آموزشی استفاده از تصویر برای توضیح طریقه گذاشتن NGT، انجام موارد NGT در بخش NICU و PICU سخنرانی و استفاده از مقالات پژوهشی و تصاویر رنگی (آترزی مری و آترزی کوان؛ راههای از دست دادن گرما)</p>	<p>شناختی و حرکتی</p>	<p>مهارت های تغذیه با شیرمادر برای نوزادان نارس (مخصوص دانشجویان دختر)- فتوتراپی در نوزادان - طریقه گذاشتن NGT - سایز NGT در کودکان و نوزادان - علایم و نشانه های جایگذاری غلط NGT - عوارض ناشی از جایگذاری غلط NGT - توضیح آترزی مری و آترزی کوان- تعویض خون در نوزادان (Transfusion Exchange Neonatal) و آشنایی با وسایل مورد نیاز آن - اندازه کاتترهای فولی بر اساس وزن و سن کودک- مشاهده موارد گذاشتن NGT یا سوندهای فولی - در صورت وجود مورد NGT در بخش های NICU و PICU گذاشتن آن با نظارت مربی- روش های مختلف تغذیه کودک (تغذیه از راه دهان، تغذیه از راه گاوآژ، تغذیه از طریق گاستروستومی، نکات لازم در خصوص TPN) - راههایی که نوزاد گرما از دست می دهد. اندازه گیری قد و وزن ، دور سر و سینه نوزاد</p>	<p>جلسه پنجم</p>	<p>۵</p>

۶	جلسه ششم	فیلم نحوه صحیح نمونه گیری کشت خون- فیلم نحوه چسباندن کیسه کلتومی- موارد ضروری جهت آموزش به بیمار ، بررسی نیازهای آموزشی و ارائه آموزش طبق فرآیند آموزش کودک و خانواده - نکات لازم در خصوص نوشتن گزارش پرستاری- توضیح استفاده از نظریه پرستاری روپر لوگان تیرنی در تدوین برنامه مراقبتی برای بیماران دیالیز در زمان شیوع اپیدمی کرونا (کاربرد نظریه های پرستاری در بالین)	شناختی و حرکتی	نمایش فیلم سخنرانی
۷	جلسه هفتم	آشنایی با هموویژولانس و دستورالعمل اقدامات مورد نیاز قبل از تزریق خون و فرآورده های خونی توسط پرستاران - بررسی مراحل رشد و تکامل کودک بر اساس تئوری های رشد و تکامل و تشخیص اختلالات تکاملی کودک (کنفرانس توسط دانشجو)	شناختی	سخنرانی و مشاهده توسط دانشجو در بخش تالاسمی انجام عملی توسط دانشجو در صورت وجود موارد در بخش NICU و PICU با نظارت مربی ارائه کنفرانس توسط دانشجو
۸	جلسه هشتم	بررسی درد در کودک بر اساس ابزارهای مخصوص سنجش درد کودکان- روشها و تکنیک های انحراف فکر جهت مدیریت درد- آشنایی با داروهای رایج بخش اطفال و انواع سرم ها- نکات کلی در خصوص دادن دارو و نحوه محاسبه دوز صحیح دارو- در اختیار قرار دادن فرمول محاسبات دارویی با پمپ انفوزیون بر اساس کتاب راهنمای جیبی احیای قلبی- ریوی (انجمن قلب آمریکا) - آشنایی با داروهای پایین آورنده تب و نحوه مدیریت کودک تب دار	شناختی	سخنرانی استفاده از مقالات پژوهشی کنترل و مدیریت درد در کودکان
۹	جلسه نهم	آماده سازی محلول های تزریقی با غلظت های متفاوت و تنظیم قطرات سرم با استفاده از فرمول و محاسبه دقیق- دادن دارو - مشارکت در برقراری خط وریدی، گرفتن نمونه خون، ادرار و ...- طریقه صحیح ساکشن کردن - کنترل و ثبت دقیق I&O و گزارش موارد غیر طبیعی- کنترل و ثبت دقیق علائم حیاتی و گزارش موارد غیر طبیعی	حرکتی	مشاهده و آماده سازی محلول های تزریقی و دادن دارو و گرفتن نمونه خون و ساکشن کردن در بخش NICU و PICU
۱۰	جلسه دهم	آشنایی با داروها و تجهیزات ترالی اورژانس اطفال (مطابق با دستورالعمل استاندارد دارویی بخش اورژانس ویرایش ششم) - آشنایی با نحوه کار با تجهیزات مورد نیاز جهت تجویز دارو (پمپ انفوزیون، سرنگ پمپ، نبولایزر)- آشنایی در انجام احیای مغزی ریوی قلبی کودکان طبق گایدلاین انجمن قلب آمریکا- آشنایی با تریاژ کودکان	شناختی	ارائه تصویر و آموزش چهره به چهره سخنرانی

۱۱	جلسه یازدهم	نمایش فیلم نحوه گرفتن EEG (در صورت اجازه ریاست بیمارستان) و مشاهده موارد EEG- اسپرومتری -بررسی و تفسیر آزمایشات تشخیصی روتین و تخصصی اطفال (تفسیر ABG,مقادیر بحران، نحوه اطلاع رسانی مقادیر بحران panic Valueطبق اعتبار بخشی، نحوه اطلاع رسانی نتایج معوقه آزمایشگاه	شناختی	مشاهده فیلم توسط دانشجو آموزش چهره به چهره
۱۲	جلسه دوازدهم	آشنایی با اندیکاسیون های اکسیژن درمانی، انجام انواع روش های اکسیژن درمانی، مراقبت و کنترل عوارض اکسیژن درمانی در کودک- آشنایی با پالس اکسی متری و توضیح دستگاه نموکسی ۴۱۲ و Novamatrix	شناختی	سخنرانی و آموزش چهره به چهره
۱۳	جلسه سیزدهم	آشنایی با عفونت های رایج بخش و انجام استانداردهای جداسازی (ایزولاسیون) با روش صحیح- ارایه عکس های وسایل حفاظت فردی با طرح کارتون های کودکان (تجربه بیمارستان مرکز طبی کودکان)	شناختی و عاطفی	سخنرانی
۱۴	جلسه چهاردهم	آشنایی با برنامه مراقبتی در کودک مبتلا به اختلالات گوارشی (گاسترو آنتریت و اختلالات آب و الکترولیت در کودکان - GIB و.....)	شناختی	سخنرانی و ارایه کنفرانس توسط دانشجو
۱۵	جلسه پانزدهم	آشنایی با برنامه مراقبتی در کودک مبتلا به اختلالات بیماریهای روماتولوژیک و خود ایمنی (مثل بیماری هنوخ و کاوازاکی، سندرم نیکولا و)، بیماریهای غدد و متابولیسم (دیابت، کتواسیدوز دیابتیک)	شناختی	سخنرانی و ارایه کنفرانس توسط دانشجو
۱۶	جلسه شانزدهم	آشنایی با برنامه مراقبتی در کودک مبتلا به اختلالات عصبی (انواع تشنج - گیلن باره- تشنج ناشی از تب) - آشنایی با نظام مراقبت بیماری ها در خصوص بیماری فلج شل حاد و سایر بیماریهای مسموم گزارش -اختلال هوشیاری و مسمومیت با اوپیوم	شناختی	سخنرانی و ارایه کنفرانس توسط دانشجو
۱۷	جلسه هفدهم	آشنایی با برنامه مراقبتی در کودک مبتلا اختلالات تنفسی (آسم- برونشیت و)	شناختی	سخنرانی و ارایه کنفرانس توسط دانشجو
۱۸	جلسه هجدهم	آشنایی با برنامه مراقبتی در کودک مبتلا به اختلالات کلیوی (VUR, UTI و....) - آشنایی دانشجو با فضای بخش دیالیز کودکان	شناختی و مشاهده	سخنرانی و ارایه کنفرانس توسط دانشجو
۱۹	جلسه نوزدهم	آشنایی با برنامه مراقبتی در کودک مبتلا به هیرشپرونگ، هیپوسپادیازیس، هرنی، آپاندیسیت، ناهنجاری های آنورکتال، آمفالوسل، اکسترفی مثانه، گاستروشری و..... (کودک بستری در بخش جراحی)	شناختی	سخنرانی و ارایه کنفرانس توسط دانشجو

۲۰	جلسه بیستم	آشنایی با برنامه مراقبتی در کودک مبتلا به اختلالات قلبی - گرفتن EKG	شناختی و حرکتی	سخنرانی و ارائه کنفرانس توسط دانشجو انجام عملی
----	------------	---	----------------	---

اهداف اختصاصی کارآموزی

پس از پایان کارآموزی دانشجو قادر باشد:

ردیف	اهداف کلی	اهداف اختصاصی
۱	آشنایی با رسالت و چشم انداز بیمارستان کودکان و اهمیت کار تیمی و مراقبت خانواده محور	آشنایی با فضای بیمارستان کودکان- آشنایی با مراقبت خانواده محور و کار تیمی- آشنایی با ویژگیها و صفات پرستار کودکان- آشنایی با منشور حقوق گیرنده خدمت- آشنایی با دستورالعمل مدیریت پسماند و مسائل کنترل عفونت - رعایت پوشش و اخلاق حرفه ای و انجام تعهدات حرفه ای
۲	شناسایی صحیح بیمار و انجام دستورالعمل تزریقات ایمن و بهداشت دست - آشنایی با داروهای هشدار بالا و برآورده کردن نیازهای ایمنی کودکان	شناسایی صحیح بیمار و انجام دستورالعمل تزریقات ایمن و بهداشت دست- آشنایی با مدیریت خطاهای پزشکی و درمانی و حفظ ایمنی مددجویان و پرستاران- بکار بردن نکات لازم در هنگام استفاده از داروها با هشدار بالا- بکار بردن نکات لازم جهت حفظ ایمنی مددجویان
۳	توانایی معاینه کودک -پذیرش، انتقال و ترخیص کودک - آشنایی با رضایت آگاهانه	معاینه کودک - انجام مصاحبه با کودک و خانواده و جمع آوری داده ها - گرفتن علائم حیاتی و توجه به مواردی که نیاز به رضایت آگاهانه دارد- چگونگی پاسخ به واکنش های والدین
۴	کسب مهارت های ارتباط با کودک و خانواده - بازی درمانی- مراقبت معنوی در کودکان و خانواده	برقراری ارتباط صحیح و حرفه ای با کودک و خانواده- استفاده از بازی برای پی بردن به نیازهای کودک - آموزش والدین در خصوص بازی و تهیه اسباب بازی برای کودکان- استفاده از کتابهای پرورش فرزندان برای آموزش خانواده ها- انجام مراقبت معنوی و اهمیت آن در مراقبت از کودکان و خانواده ها
۵	کسب مهارت های تغذیه با شیرمادر برای نوزادان نارس- بکارگیری نکات لازم در موقع فتوتراپی و تعویض خون - آشنایی با روش های مختلف تغذیه- آشنایی با سایندهای مختلف NGT، سندفولی و....- آشنایی با اصول صحیح پروسیجرهای پرستاری مثل NGT - جلوگیری از راههای از دست دادن گرما در نوزادان	کسب مهارت تغذیه با شیرمادر برای نوزادان نارس- انجام فتوتراپی و نکات لازم در هنگام استفاده از فتوتراپی- آشنایی با استانداردهای لازم برای تعویض خون نوزاد- انجام پروسیجر گذاشتن NGT و شناخت عوارض ناشی از جایگذاری غلط- آشنایی با روش های مختلف تغذیه (تغذیه از راه دهان، تغذیه از راه گاسترستومی- گاواژ)- معاینه نوزاد و روشهای پیشگیری از اتلاف گرما در نوزادان

۶	انجام صحیح گرفتن نمونه جهت کشت خون- بکارگیری نکات لازم در خصوص آموزش به بیمار - بکارگیری نکات لازم در خصوص گزارش پرستاری از آموزش به بیمار (کاربرد تئوری های پرستاری در بالین)
۷	آشنایی با هموویژولانس و نکات لازم در خصوص فراورده های خونی بکارگیری دستورالعمل هموویژولانس - آشنایی با نظریه های مختلف رشد و تکامل و تشخیص اختلالات تکاملی در کودکان
۸	توانایی بررسی درد و مدیریت صحیح درد و کاهش تب در کودکان- شناخت داروهای رایج در اطفال و نکات لازم کاربردی دارو با پمپ انفوزیون بر اساس گایدلاین انجمن قلب آمریکا- مدیریت کودک تب دار
۹	توانایی آماده کردن محلول های تزریقی و داروها- انجام پروسیجرهای پرستاری (مثل فشارخون و علائم حیاتی ، خونگیری، گرفتن نمونه ادرار و مدفوع، انجام ساکشن و)
۱۰	توانایی استفاده از ترالی داروها و تجهیزات ترالی احیا و سایر تجهیزات پزشکی اجرای دستورالعمل استاندارد دارویی بخش اورژانس (ترالی احیا) ویرایش ششم- استفاده از تجهیزات پزشکی مثل پمپ انفوزیون، سرنگ پمپ ، نبولایزر و.....) - آشنایی با احیای مغزی ریوی قلبی در کودکان و نوزادان- آشنایی با تریاژ کودکان
۱۱	توانایی بیان نکات لازم در خصوص EEG و اسپیرومتری- توانایی شناخت موارد غیر طبیعی در آزمایشات
۱۲	توانایی استفاده از اکسیژن درمانی و پالس اکسی متری شناخت انواع ماسک های اکسیژن و بکار بردن آنها- اندیکاسیون های اکسیژن درمانی- مراقبت و کنترل عوارض اکسیژن درمانی در کودک - بکارگیری دستگاه پالس اکسی متری و توجه به نکات لازم در هنگام استفاده از آن
۱۳	توانایی اجرای استانداردهای ایزولاسیون در استفاده از وسایل حفاظت فردی
۱۴	توانایی مراقبت از کودک مبتلا به اختلالات گوارشی (گاسترو آنتریت و اختلالات آب و الکترولیت در کودکان - GIB و.....)

۱۵	توانایی مراقبت از کودک مبتلا به بیماریهای روماتولوژیک و خودایمنی و توانایی مراقبت از کودک مبتلا به بیماری های غدد و متابولیسم	اجرای برنامه مراقبت از کودک مبتلا به اختلالات بیماریهای روماتولوژیک و خودایمنی (مثل بیماری هنوخ و کاوازاکی، سندرم نیکولا و)، بیماریهای غدد و متابولیسم (دیابت، کتواسیدوز دیابتیک)
۱۶	توانایی مراقبت از کودک مبتلا به اختلالات عصبی و گزارش موارد بیماری های مشمول گزارش - توانایی مراقبت از کودکان با مسمومیت اویوم و توجه به نکات لازم در خصوص داروهای موجود در دفتر پرستاری	اجرای برنامه مراقبت از کودک مبتلا به اختلالات عصبی (انواع تشنج - گیلن باره- تشنج ناشی از تب) - برخورد مناسب در خصوص بیماری های مشمول گزارش مثل فلج شل حاد و غیره - اجرای برنامه مراقبت از کودک مبتلا به اختلال هوشیاری و مسمومیت با اویوم- بکارگیری اصول لازم در خصوص داروهایی مثل نالوکسان، فنتانیل و
۱۷	توانایی مراقبت از کودک مبتلا به اختلالات تنفسی	اجرای برنامه مراقبتی در کودک مبتلا اختلالات تنفسی (آسم- برونشیت و)
۱۸	توانایی مراقبت از کودک مبتلا به اختلالات کلیوی	اجرای برنامه مراقبتی در کودک مبتلا به اختلالات کلیوی (UTI، VUR و....) - شناخت فضای بخش دیالیز کودکان
۱۹	توانایی مراقبت از کودک بستری در بخش جراحی- توجه به مراقبت های قبل از عمل و بعد از عمل	اجرای برنامه مراقبتی در کودک مبتلا به هیرشپرونک، هیپوسپادیازیس، هرنی، آپاندیسیت، ناهنجاری های آنورکتال، آمفالوسل، اکسترفی مثانه، گاستروشزی و..... (کودک بستری در بخش جراحی)
۲۰	توانایی مراقبت از کودک مبتلا به اختلالات قلبی و گرفتن نوار قلب	اجرای برنامه مراقبتی در کودک مبتلا به اختلالات قلبی- گرفتن EKG
ثبت کلیه فعالیت های انجام شده در پایان هر شیفت و ارائه گزارش شفاهی به مربی		
منابع مورد استفاده در این دوره آموزشی:		
۱- پرستاری کودکان ونگ ۲۰۱۹. سونیا آرزومانیانس، دکتر مهناز شوقی، دکتر مهناز سنجرى. انتشارات: جامعه نگر. سال چاپ: ۱۳۹۹		
۲- نمودارنامه پرستاری کودکان. دکتر جمال الدین بگجانی، حمیدرضا جوکار، بهاره شهبازی. انتشارات: علمی سنا. سال چاپ: ۱۳۹۸		
۳- پرستاری کودکان. دکتر مهناز شوقی، دکتر حامد مرتضوی، محبوبه طباطبایی چهر. انتشارات: جامعه نگر. سال چاپ: ۱۳۹۶		
۴- راهنمای جیبی احیای قلبی- ریوی بر اساس گایدلاین ۲۰۲۰ انجمن قلب آمریکا. دکتر امیر سالاری، مجید صحت و دیگران. انتشارات جامعه نگر. سال چاپ: ۱۳۹۹		
۵- کنعانی فائزه، ولی زاده لیلا، اصغری جعفرآبادی محمد. انواع خطای پرستاری در پروسیجر جایگذاری لوله معده ای نوزادان نارس بخش های مراقبت ویژه نوزادان شهرستان سنندج-۱۳۹۲		
۶- شناسه و استاندارد خدمت EEG روتین در حالت خواب یا هوشیاری یا کما سال ۱۳۹۸ قابل دسترسی از سایت:		
http://treatment.sbm.ac.ir/uploads/۳-EEG.pdf		
۷- شناسه و استاندارد خدمت تعویض خون در نوزاد قابل دسترسی از سایت:		
۸- شناسه و استاندارد خدمت اسپیرومتري ساده سال ۱۳۹۹ قابل دسترسی از سایت:		
http://treatment.sbm.ac.ir/uploads/۴-SVC.pdf		

۹- سهرابی شگفتی ، نادره. روش های مختلف بازی درمانی و کاربرد آن در درمان اختلالات رفتاری و هیجانی کودکان. فصلنامه علمی-پژوهشی روشها و مدل‌های روانشناختی. ۱۳۹۰، ۱(۴)؛ ص ۴۵-۶۳

۱۰- راهنمای شناسایی صحیح بیماران قابل دسترسی از سایت:

https://iums.ac.ir/uploads/rahnamaye_shenasaeie_sahihe_bimaran.pdf

۱۱- دستورالعمل تزریقات ایمن قابل دسترسی از سایت:

https://iums.ac.ir/uploads/rahnamaye_shenasaeie_sahihe_bimaran.pdf

۱۲- گزارش نویسی در پرستاری قابل دسترسی از سایت:

https://iums.ac.ir/uploads/S_۹۴۴۸۹.pdf

۱۳- کتاب اطلس جامع انتقال خون تالیف دکتر سیما ذوالفقاری انارکی قابل دسترسی از سایت:

https://ghhospital.mui.ac.ir/sites/ghhospital.mui.ac.ir/files/۷_۱_۰.pdf

۱۴- راهنمای ملی مراقبت از خون قابل دسترسی از سایت:

http://treatment.sbm.ac.ir/uploads/۴-national_guid_blood.pdf

۱۵- راهنمای تجویز داروی IVIG قابل دسترسی از سایت:

http://treatment.sbm.ac.ir/uploads/۴-ivig_final.pdf

۱۶- Hatfield NT. Broadribb's introductory pediatric nursing. Lippincott Williams & Wilkins; ۲۰۰۷ Oct ۱.

۱۷- Denise M. Goodman, Thomas P. Green, Sharon M. Unti, Elizabeth C. Powell. Current Procedures: pediatrics. McGraw-Hill Companies; ۲۰۰۷.

۱۸- T. Heather Herdman, Shigemi Kamitsuru. NANDA International, Inc. Nursing Diagnoses: Definitions & Classification ۲۰۱۵-۲۰۱۷. Wiley Blackwell; ۲۰۱۴